

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

משלוחי-מנות להמונים

בימים האלה צעירי-חב"ד משלימים את ההכנות למבצע הרחב שיקיימו בימי הפורים, לזיכוי המוני בית-ישראל במצוות הפורים. יחולקו מאות-אלפי שקיות של משלוחי-מנות, ופעילי חב"ד יקראו את המגילה ויביאו את שמחת החג. צוותים חינוכיים מבקרים בימים האלה בבתי-ספר רבים ברחבי הארץ, ומנחילים לילדים את תודעת הפורים ומצוותיו. צעירי-חב"ד גם הוציאו-לאור מאות-אלפי עותקים של עלוני-הסברה צבעוניים לחג, למבוגרים ולילדים, גם בשפה הרוסית.

רישום לרשת

רשת בתי-ספר וגני חב"ד, אהלי יוסף-יצחק ליובאוויטש, מזכירה לציבור להזדרז לרשום את הילדים לגני-הילדים ולבתי-הספר. הביקוש למוסדות הרשת גדל והולך, והורים רבים מעוניינים להעניק לילדיהם חינוך במוסדות חב"ד, המלווה שמחה חסידיית ואהבת-ישראל. הרשת פתחה קו טלפון ארצי לרישום לבתי-הספר והגנים - 03-9606889. פרטים על המוסדות אפשר למצוא גם באתר הרשת www.resnet.org.il.

שבת הכנה לפורים

בשבת הבאה, פרשת תצווה (זכור), י"ג באדר, תהיה אי"ה שבת אירוח בכפר-חב"ד, בסימן ההכנה לימי הפורים, מחיית 'עמלק' הפנימי ועוד. אורח השבת יהיה המשפיע הרב מיכאל טייב. את השבת מארגן אשנב לחב"ד. טל' 052-7707090.

להבין את פורים

מכון קול מבשר מגיש לקראת ימי הפורים תקליטור ובו מבחר הרצאות מרתקות על מהות של פורים, מפי הרב יחזקאל סופר. ההרצאות מוקלטות בפורמט MP3 (להאזנה במחשב או בגן). טל' 054-4323394.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
5:17	5:51	5:58	5:22
6:17	6:52	6:52	6:19

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

איך אפשר לשמוח באמת

לא כל מה שמכונה בימינו 'שמחה' הוא באמת שמחה. שמחה אמיתית איננה השתטות, מתיחות, מעשי קונדס על חשבון הזולת או סתם התפרקות

בהתהוללות פוגע בזולתו ונהנה ללגלג עליו. וכדאי לזכור ששמחה לאיד איננה באמת שמחה.

ראו איך אנחנו חוגגים את היום השמח ביותר בלוח-השנה היהודי - פורים. שתיים ממצוותיו החשובות של היום הזה הן 'משלוח מנות איש לרעהו' ו'מתנות לאביונים'. זה ביטוי של שמחה אמיתית - לשמח את חברינו וידידינו ולהביא תחושת שמחה גם לאביונים שבנו. כי כשאנחנו שמחים באמת, אנחנו רוצים שהשמחה תחלחל גם למעגלים רחבים יותר סביבנו.

'לחיים' בזהירות

משנה זהירות יש לנהוג בשימוש באלכוהול. אמירת 'לחיים' היא דבר גדול. "כנס יין, יצא סוד", אמרו חז"ל, ומשמעות הדבר ששתיית משקה משכר בכוחה להוציא ולגלות דברים פנימיים ונעלים. כמו-כן אמירת 'לחיים' עשויה לקרב בין בני-אדם, בבחינת "גדולה לגימה שמקרבת". בפורים מצווה להתבסס 'עד דלא ידע', משום שעל-ידי שתיית יין אפשר להגיע לדרגה גבוהה ביותר.

אבל דווקא העוצמה הגלומה בשתיית משקה משכר מחייבת לוודא שהיא מופנית לאפיקים חיוביים ולא חלילה למחזות הרסניים. כותרות העיתונים של השנים האחרונות הן עדות חיה לתהומות שאליהם אפשר להידרדר על-ידי שתייה פרועה ובלתי-מבוקרת.

חסידים ידעו להשתמש בכוח החיובי של אמירת 'לחיים', אבל גדולי החסידות גם ידעו להציב גבולות. הרבי מליובאוויטש, למשל, אסר לשתות אפילו בהתועדויות חסידיות יותר משלוש כוסיות קטנות של 'משקה' למי שמתחת לגיל ארבעים. וגם זה כמובן רק באווירה של קודש, כשהמטרה היא להביא לידי פתיחת הנפש ולקירוב הלבבות.

השמחה היא דבר נפלא, והיא מרוממת את האדם לגבהים עצומים, ולכן חשוב לדעת מה שמחה אמיתית ולשאוף להגיע אליה ולשאוב מעוצמתה האין-סופית. השמחה גם פורצת גבולות, ובכוחה נפרוץ את חומות הגלות ונזכה לגאולה האמיתית והשלמה.

שנכנס אדר מרבים בשמחה. אוירת ימי הפורים כבר מרחפת בחלל האוויר. אבל האומנם ברור לנו מהי שמחה? וכלום אנחנו יודעים כיצד לשמוח באמת?

לא נעים לנו להיות מושבתי שמחות, אבל לא כל מה שמכונה בימינו 'שמחה' הוא באמת שמחה. מי שחושב ששמחה פירושה קלות-ראש ו'לקיחת החיים בקלות' - טועה. שמחה אמיתית איננה השתטות, מתיחות, מעשי קונדס על חשבון הזולת או סתם התפרקות.

תורת החסידות מבחינה בין שמחה ובין התהוללות, והיא מדגישה שבין השתיים מבדיל חוט-שערה דק. שמחה היא הדבר הנעלה ביותר, הטהור ביותר, הקדוש ביותר, ואילו התהוללות היא דבר שלילי ומזיק. אבל פעמים רבות אנחנו מתקשים להבדיל ביניהן, ואז במקום שמחה חיובית עלולים לגלוש להתהוללות ריקנית.

בין שמחה להתהוללות

קודם-כול, שמחה איננה פריקת-עול. השמחה היא עניין רציני ביותר, גם בשעה שהיא מתפרצת בריקוד סוער. תחשבו על התחושה שממלאת אותנו בעת שמחה אמיתית. למשל, כשנולד לנו ילד או נכד, כשאנחנו מכניסים בן או בת לחופה, כשאנחנו זוכים לחנוך בית חדש, כשזכינו במשרה שרצינו בה. זו תחושה של אושר פנימי, של התרחבות הנפש. בשעה כזאת יש רצון אמיתי לשמוח, לשיר, לרקוד, כביטוי לשמחה הפנימית.

לעומת זה, התהוללות אין מאחוריה שום תוכן ממשי. בני-אדם יכולים להתהולל לילה שלם, אבל אין בזה שמחה של ממש; לאמיתו של דבר מדובר בסוג של בריחה. במקום שמחה חשים ה'חוגגים' ריקנות, ומנסים לחפות עליה באלכוהול ובהשתוללות חסרת-רסן. פעמים רבות ה'שמחה' הזאת נגמרת בתא המעצר.

אחת הדרכים להבחין בין שמחה ובין התהוללות היא לבדוק כיצד אנחנו מתייחסים לבני-אדם אחרים. אדם השמח באמת, חש רצון לשמח את מי שמצוי בסביבתו. הוא משתוקק שעוד בני-אדם ישמחו עמו. לעומת זה, מי ששרוי

מחיקת ה'עגל' תנאי להשראת השכינה

אין הפרדה

סוג מסויים של עבודת ה'עגל' הוא המחשבה שיש הפרדה בין עבודת ה' ובין חיי העולם. בשעה שהאדם עוסק בתורה, בתפילה ובקיום מצוות - הוא קשור עם הקב"ה, אבל כשהוא עוסק בענייני העולם - אכילה, שתייה, מסחר וכדומה - אר"א הוא נוהג 'ככל הגויים'. הוא סבור שאי-אפשר לחבר בין הקדושה האלוהית ובין החיים הגשמיים.

תפיסה זו מנוגדת לאמונה האמיתית של היהדות. כשם שכל יהודי יכול וצריך לקיים קשר ישיר עם הקב"ה, ואין מקום למחשבה שהוא זקוק ל'מתווך', כך הקב"ה צריך לבוא לידי ביטוי בכל היבט של החיים, ובכלל זה החיים הגשמיים, ולא ייתכן נתק ביניהם. גם כשיהודי עוסק בענייני העולם הוא זוכר שלא "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", אלא "ה' אלוקיך הוא הנותן לך כוח לעשות חיל". ואז יכולה לשרות בו השכינה, וכל פרט של חייו נעשה משכן לשכינה, וזה הכלי לכל הברכות, בבני, חיי ומזוני רוויח.

(תורת מנחם כרך יט, עמ' 174)

כביכול השפע מהקב"ה. עובדי העגל חשבו שהם צריכים לעסוק בענייני העולם ולקבל את השפע באמצעות העגל, שהוא כביכול עומד בדרגה עליונה ויכול לקיים קשר ישיר עם הבורא.

שכינה בתוכנו

התורה מלמדת, שכל עוד נשאר רושם מחטא העגל אין השכינה יכולה לשרות בעם-ישראל.

יהודי נדרש לשלול לחלוטין את תפיסת ה'עגל', ולדעת שעליו צריך להיות קשור ישירות עם הקב"ה, ולא להעמיד חלילה חיץ כלשהו בינו ובין הבורא. לכן רק לאחר שהקריב אהרון עגל לקרבן לקב"ה, נתבטל חטא העגל לגמרי ואז שרתה השכינה במשכן.

המשכן הוא למעשה כל יהודי, כמרומו בפסוק "ושכנתי בתוכם" - בתוך כל אחד ואחד מישראל. 'כלי המשכן' הם לימוד התורה וקיום המצוות, שעל-ידם השכינה שורה באדם. אך כדי שהשכינה תוכל לשרות בו, הוא נדרש לבטל לחלוטין את השקפת ה'עגל'.

קב"ה ציווה את בני-ישראל: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". הוא הודיע להם שבמשכן תשרה שכינתו, ובאמצעותו ישכון כבודו בתוך עם-ישראל.

אולם גם לאחר שהושלמה מלאכת המשכן עדיין לא שרתה בו השכינה, ואהרון הכהן חשש שהשכינה אינה שורה במשכן מפני שעדיין לא נתכפר חטא העגל. ואז הורה משה לאהרון: "קח לך עגל... לחטאת", ובכך הודיע לו "שמכפר לו הקב"ה על-ידי עגל זה על מעשה העגל".

בלי מתווכים

פרשני התורה מסבירים שהכוונה שמאחורי חטא העגל לא הייתה כפירה במציאות הבורא, אלא עובדי העגל סברו שדרוש 'מתווך' בין הקב"ה ובין בני-האדם. לטענתם, לא יכול להתקיים קשר ישיר בין האדם לבין הבורא האין-סופי, שהלוא "לא יראני האדם - וחי". לכן נדרש 'מתווך' שאליו יפנו בני-האדם, והוא יביא את בקשותיהם לפני ה'.

העגל סימל אפוא סוג של 'מתווך', שדרכו עובר

מן המעיין פנימיות | מאת הרב אליעזר ברוך

תוכו כבדו

"וציפית אותו זהב טהור, מבית ומחוץ תצפנו" (שמות כה, יא). אמר רבא: מכאן שתלמיד-חכם שאין תוכו כבדו - אינו תלמיד-חכם.

(יומא ע, ד)

כבוד פנימי

זהו שנאמר (תהילים מח, יד) "כל כבודה בת מלך פנימה" - עיקר כבודה ומטרתה של התורה הוא 'פנימה' - הפנימיות והטהרה הפנימי.

(כפליים לתושייה)

יראת-שמים בבית

על כך התפלל דוד המלך ואמר (תהילים קא, ב): "אשכילה בדרך תמים, מתי תבוא אליי, אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי". "מתי תבוא אליי?" - כאשר "אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי"; כשבתוך ביתי, באין-רואים, אנהג ביראת שמים, כשם שאני נוהג בין הבריות.

(אורח חיים)

גפרור וגחלת

גפרור דולק כשנופחים עליו קצת, מיד הוא כבה;

אמרת השבוע

תפילין ולחם

בעיר בריסק התכנסה אספת רבנים לדון במצבם הקשה של רבבות הפליטים היהודים שנעקרו מבתיהם בעקבות מלחמת-העולם הראשונה. הללו נמלטו לערים אחרות, ושם התקשו למצוא פרנסה וקורת-גג. הקהילות היהודיות הקימו ועדים מיוחדים לסייע לפליטים.

במהלך האספה קם אחד הרבנים וקרא: "הכול עוסקים במתן סיוע גשמי לאחינו הפליטים, אבל רבים מהם נשארו ללא תפילין וללא תשמישי-קדושה נחוצים, וצריך לספק להם גם זאת".

התערב רבה של בריסק, הגאון רבי חיים סולובייצ'יק, ואמר: "יהודים רבים יכולים להסתפק בזוג תפילין אחד, אבל לחם לאכול צריך כל אחד ואחד לעצמו".

אך שלהבת הקשורה בגחלת, ככל שנופחים עליה כך היא גדלה. כי זו אש חיצונית וזו אש פנימית. והנמשל מובן.

(אוצר פתגמי חב"ד)

לחיות עם אמרה

הרבי הרש"ב מליובאוויטש אמר על אחד מחסידיו: הוא 'פנימי'. הוא חי עם אמרה. מכל עניין, גם העמוק ביותר, הוא עושה אמרה הכוללת את האור הפנימי והעצמי של העניין. עם האמרה הזאת הוא חי בעבודת התפילה, עמה הוא הולך לישון ונרדם, ועמה הוא מתעורר בבוקר.

מקנא ביהודי פשוט

החווה מלובלין אמר פעם אחת ליהודי פשוט, שהוא מקנא בו, כי הוא צדיק גדול ממנו: "אני ירא-שמים על-כורחי, שהרי עיני הבריות עוקבות אחריי מכל עבר, ואם אעבור חלילה אפילו על דבר קטן שבקטנים, מיד תתחולל סערה גדולה; ואילו אתה יהודי פשוט, ואין איש משגיח עליך, ואף-על-פי-כן אתה נוהג ביראת שמים; הרי שאתה באמת צדיק גמור".

תרומה בלב

לרגלי הרי הקרפטים, במחוז קולומיה, חי יוסקה. איש עני ואביון היה, ביש-מזל ולא-יוצא. בקושי הצליח להתפרנס, ולעיתים קרובות נזקק לחסדי מיועדיו ומכריו.

והנה, שמחה בביתו. בתו הבכירה השתדכה לבחור ממשפחה הגונה. נכתבו ה'תנאים', הורמו כוסיות, וברכות לרוב הורעפו על ראש בני-הזוג.

למחרת החל יוסקה לחשב את הסכום הנדרש לעריכת החתונה, בתוספת סכום הנדוניה שהבטיח. הוא הבין מיד כי גם אם יאסוף הלוואות מכל מכריו לא יגיע לסכום הדרוש, שכמותו לא ראה מימיו.

החליט יוסקה לקום ולנסוע אל הצדיק רבי מנחם-מענדל מקוסוב. הוא שפך לפני הצדיק את מר-ליבו, ותיאר את מצבו הקשה. "מאין יבוא עזרי", סיים את דבריו בדמעות.

הביט בו הצדיק בעיניים טובות ומרגיעות, והורה: "סע לעיר למברג".

יוסקה יצא נבון כולו. מה לו ולעיר הגדולה שלא היה בה מעולם? מי לו למברג שיוכל לעזור לו? מדוכדך וחסר-אונים שב לביתו בלא מוצא.

אשתו לא נתנה לו מנוח. "ודאי לא בהרת את מצבך כראוי באוזני הצדיק", טענה. עברו כמה ימים והוא החליט לשוב על עקבותיו ושוב לנסוע אל הצדיק מקוסוב, כדי להבהיר יותר את מצבו.

כשנכנס אל הצדיק שב ותיאר את העוני והדלות שבהם חיים אשתו וילדיו, ושאלו לו שום יכולת להתמודד עם הוצאות החתונה המרובות. כשסיים הגיב הצדיק: "והלא אמרתי לך לנסוע למברג..."

אך אין הוא יודע דבר על העיר למברג וכיצד נוסעים אליה. הוא התבייש לשאול את החסידים, כי חשש שעצם השאלה תעשה אותו ללעג ולקלס בפי הבריות.

ביאושו עלה שוב לעגלה המובילה לקולומייה, אבל בדרך המתפתלת תקפוהו הרחוקי חרטה על שאינו מצייט להוראת הצדיק. הוא גם ידע מה מחכה לו בבית כאשר ישוב ריקם.

כשירד יוסקה מן העגלה בקולומיה, שמע פתאום עגלון מכריז: "מיד יוצא למברג! סוסים טובים, מחיר טוב!". הצעה בתזמון מושלם כלי-כך לא היה מעלה על דעתו. מיד עלה אל העגלה בדרכו למברג.

ועל כולם ניצח בעל החנות, יהודי נכבד, שאין החיך סר מעל פניו.

מיד כשהבחין ביוסקה והבין את מבוקשו, ביקש ממשרתו לקחתו לביתו, להגיש לפניו ארוחה טובה ולהעמיד לשירותו חדר לנוח.

בערב בא בעל-הבית לביתו, התנצל על איחורו וישב עם האורח לסעודת הערב. אחרי הארוחה האזין לקורות חייו של יוסקה ולמצוקתו העכשווית, ואז קרא למשרת וביקש ממנו להביא פנס, כי הם יוצאים אל החנות.

כעבור כמה דקות כבר היו השלושה בחנות. הגביר החל לשאול את יוסקה כמה מטר בד נדרשים להלבשת הכלה וכל בני-המשפחה, כמה כסף ייקח החייט בעבור העבודה, כמה כסף יידרש להוצאות האחרות וכמה הבטיח לנדוניה.

יוסקה היה מבולבל לגמרי והחל לגמגם, אך הגביר סייע לו ובעזרת משרתו ערכו רשימה מדוייקת, וגזרו כמות בד לפי מספר ילדיו של יוסקה. לאחר מכן פתח הגביר את קופת החנות, והחל להוציא שטרות כסף במלמלו לעצמו: "זה לחייט, זה להוצאות אלה ואלה, זה לנדוניה".

כל אותה עת עמד יוסקה משתומם ולא מאמין למראה עיניו. פיו לא פסק מלמלמל שירות ותשבחות לקב"ה, שעזר לו בדרך לא-צפויה כל-כך. למחרת העמים את כל החבילות על העגלה, ובלב מוצף אושר עשה את דרכו לביתו.

בבואו לביתו מיהר לפרוק את הסחורה, ומיד פנה לנסוע לקוסוב, להודות לצדיק על עצתו. בטרם הספיק לומר מילה, הקדימו הצדיק: "נו, סוחר למברגאי מוצלח, סחורה טובה השגת שם?"

עברו שנים, יוסקה חזר להיות אביון העיירה, ואז הגיע יום בהיר ושמן, ובתו הצעירה נעשתה כלה. יוסקה כבר יודע מה עושים. כסוחר מנוסה שרע עגלה ויצא למברג. שם פנה היישר אל מעונו של מיועדו הגביר בעל החסד. הגביר קיבל את פניו בחמימות, וכששמע את בקשתו, הכניס את ידו לכיסו, הוציא רובל כסף ונתן בידו.

יוסקה קפא על עומדו. לאחר רגע של מבוכה הרים את עיניו וגמגם: "והלא אז..."

חיך אליו הגביר והסביר: "וכי מה חשבת, שאני יכול לספק את צרכיך של כל נזקק? כשבאת אליי אז עשה הקב"ה שאחוש כלפיך רגש רחמים יוצא מן הרגל, ולכן קיבלתי עליי את כל צורכי חתונת בתך. עכשיו לא התעורר בליבי רגש כזה. קח אפוא את תרומתי, ואני בטוח שבעזרת בעלי ההון בעיר תוכל לקבץ את הסכום הנחוץ לך".

מכניס אורחים גדול. לאחר שסעד ולן את הלילה, הציע לפניו מארחה רשימה ובה שמות וכתובות של עשירי העיר. "סבורני שבעזרת הרשומים כאן תוכל להגיע לסכום יפה", אמר המארח.

יוסקה החל לשרך את רגליו בעיר הגדולה, בדרכו לכתובת הראשונה. זו הייתה חנות גדולה. החנות המתה מקונים ומסוחרים הפורקים סחורה,

למברג. עיר מסחר מפותחת, הומה וסואנת. אישוני עיניו של יוסקה התרחבו והלכו. כרכרות דוהרות בכבישים הרחבים, ים של בני-אדם הנחפזים לדרכם. הכול נראה שונה וזר.

סוף-סוף התעשת והבחין בבתי-כנסת, שגגותיהם נישאים מעל שאר הבתים. יוסקה נכנס אל אחד מבתי-הכנסת, שם התקבל בחמימות והופנה אל ביתו של

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוך

דרישות גבוהות

בין השינויים שיחולו בימות המשיח יהיו גם שינויים בדיני התורה. ככלל, בימות המשיח תידרש דקות עליונה יותר בתורה ובמצוותיה.

על התקופה העתידית נאמר שאז תשלוט בעולם מידת הדין והגבורה. למשל, בימינו נקבעה ההלכה על-פי בית-הלל, ששורשם ממידת החסד (והנוטים להקל), אולם על ימות המשיח נאמר (מדרש שמואל, אבות, היט; ועוד), שאז תיקבע ההלכה על-פי בית-שמאי, ששורשם ממידת הגבורה (ולכן הם מחמירים בדרך-כלל). הגמרא (שבת פט, ב) גם אומרת, שלעתיד-לבוא ייאמר ליצחק "כי אתה אבינו", ובספרי החסידות קושרים זאת למידת הגבורה של יצחק, שהיא תהיה השלטת בימים ההם.

דרגה עליונה יותר

על מעלתה המיוחדת של מידת הדין אנו יכולים ללמוד ממאמר המדרש (בראשית רבה יב, טו) על בריאת העולם: "בתחילה עלה במחשבתו לברוא את העולם במידת הדין... ראה שאין העולם מתקיים, שיתף עמו מידת הרחמים". ולכאורה הקב"ה הלא הוא מקור הטוב והחסד, ולמה לא עלה במחשבתו מלכתחילה לברוא את העולם במידת הרחמים? מאכן למדנו שמידת הדין עומדת בדרגה עליונה יותר ממידת החסד, ולכן רצה הקב"ה לברוא דווקא בה את העולם.

ההבדל העיקרי בין מידת החסד למידת הדין הוא, שמידת החסד מייצגת את ה'התחשבות' במגבלות הבריאה, מתוך נדיבות בהענקת השפע האלוקי לעולם; ואילו מידת הדין תובענית הרבה יותר, והיא דורשת מהבריאה להגיע למלוא הכרת האמת האלוקית.

לנגד עיניה של מידת החסד ניצב האדם, על חולשותיו וקשייו; ואילו מידת הדין רואה לנגד עיניה רק את האמת האלוקית השלמה, והיא דורשת מן האדם למלא אחריה בכל תנאי ובכל מצב. מידת החסד מנסה לחסוך מן האדם התמודדויות קשות ומבחנים מסוכנים, ואולם מידת הדין, בתובענותה המוחלטת, מביאה על האדם קשיים וניסיונות, כדי שיתגבר עליהם ויוכיח בכך את דבקותו בקב"ה.

עולם עליון

המחשבה הראשונית, לברוא את העולם במידת הדין, באה דווקא מתוך הכרה במעלתה הנשגבה של מידה זו. דווקא מידת הדין מביאה את האדם לרמות גבוהות הרבה יותר, שכן על-ידי הקשיים ועל-ידי העמידה בניסיונות מגיעים לדבקות גבוהה יותר בקב"ה (כמו שנאמר: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחתקני" - על-ידי ה'שמאל', מידת הדין, מגיעים לבחינת 'ראשי', ואילו על-ידי ה'ימין', מידת החסד, מגיעים לחיבוק ה'גוף' בלבד). אלא שהעולם, במצבו הנוכחי, אינו מסוגל לעמוד בדרישותיה המוחלטות של מידת הדין ("ראה שאין העולם מתקיים"), ולכן שיתף עמה הקב"ה את מידת הרחמים.

אף בית-שמאי מייצגים דבקות עליונה ביותר בקב"ה. לנגד עיניהם עומדת האמת האלוקית השלמה והצרופה, והם דורשים מן האדם ליישמה במלואה. לכן הם מחמירים יותר מבית-הלל. אלא שבמצבו הנוכחי של העולם, עשויה שיטתם להעמיד את האדם בעימותים בלתי-אפשריים עם המציאות. לכן נפסקה ההלכה כבית-הלל. כלומר, מבחינת האמת הצרופה - בית-שמאי צודקים, אלא שחובה לוותר עליה למען קיום העולם.

אך לעתיד-לבוא, כאשר העולם יתעלה לדרגה גבוהה יותר, שוב לא יהיה צורך להתאים את האמת האלוקית למגבלותיו, אלא היא תוכל להאיר בו במלוא עוצמתה. לכן תשלוט אז מידת הדין - ההתגלות המוחלטת של הקב"ה. לכן תהיה ההלכה כבית-שמאי, ולכן ייאמר ליצחק דווקא "כי אתה אבינו".

הד"ר נס וספר התורה שניצל בנס

יעקב-משה ספרין, בעל 'שמחת יעקב'. ספר-התורה הזה נחשב בעל קדושה וחביבות מיוחדות.

גווילים כרוכים על הגוף

לאחר פטירת האדמו"ר רבי יעקב-משה עבר ספר-התורה לרשות חתנו, האדמו"ר בעל 'מנחת אלעזר' ממונקאטש, ושם נלקח בידי הגרמנים. הנאצים ריכזו את כל ספרי-התורה בחצר אחת, כדי לשורפם או כדי לקחתם, מספר הד"ר נס, מפי האדמו"ר ממונקאטש. "בחסדי השם, הרוסים כבשו את מונקאטש בטרם הספיקו הנאצים לבצע את זממם. יהודי ששרד חזר לעיר ומצא את ספרי-התורה ערומים בחצר. הוא החליט להציל לפחות ספר-תורה אחד. הספר הראשון שעלה בידו היה ספר-התורה של אדמו"ר קומרנה.

"היהודי שמח מאוד ולקח את הספר עמו. הוא ניסה לצאת מהונגריה, אך לא הצליח. בשנת תשכ"ז כרך את ספר-התורה סביב גופו, ועם בני-משפחתו ניסה לעבור את הגבול. שומרי הגבול ירו עליהם, אך למרבה הפלא איש מהם לא נפגע והם הצליחו לצאת מהמדינה בשלום. הוא זקף זאת לזכות קדושת ספר-התורה שנשא על גופו".

סגירת מעגל

במשך שנים, סירב אותו יהודי להיענות להצעות רבות לרכישת ספר-התורה. רק כעבור עשרות שנים הסכים למוכרו לאחד מחסידי מונקאטש, שרצה

שבוע הקרוב יובא לארץ ספר-התורה היסטורי, שעברו עליו גלגולים רבים. זה ספר-התורה שנכתב על-ידי שושלת אדמו"רי קומרנה, הושלך בגסות בידי הנאצים, הוברח מתוך סיכון רב מהונגריה, התגלגל לארה"ב ועכשיו יובא לארץ, לשבוע אחד בלבד, כדי שנער בר-מצווה, שהוא נין לאדמו"רי קומרנה, יוכל לעלות לתורה ב'שבת זכור' בספר-התורה הזה.

ספר-התורה מוחזק כיום בידי האדמו"ר ממונקאטש, המתגורר בניו-יורק. הוא יובא לארץ על-ידי הד"ר שלמה נס (49), משפטן ידוע תושב גבעת-שמואל, שהוא נכד לאדמו"רי קומרנה. אימו, ציפורה, היא בתו של האדמו"ר רבי שלום מקומרנה. היא ניצלה בנס מהשוואה וגדלה כבת אצל האדמו"ר מקוויניץ. בהמשך עלתה לארץ והקימה כאן את ביתה.

סיפורו של ספר-התורה

"זה כמה שנים אני מתחקה על שורשיי החסידיים, בידועי כי אני הנצר האחרון לאדמו"ר רבי שלום מקומרנה", מספר הד"ר נס. "לפני כמה חודשים התודעתי לקרוב-משפחה והוא סיפר לי את סיפורו של ספר-התורה הקדוש".

ספר-התורה הזה נכתב בעבור אדמו"רי קומרנה, והסופר השאיר את כתיבת השמות הקדושים לשלושת האדמו"רים הראשונים של השושלת, הידועים כמקובלים ובעלי-מופת: רבי יצחק אייזיק-יהודה יחיאל ספרין, בעל 'היכל הברכה', בנו רבי אליעזר-צבי ספרין, בעל 'משק אליעזר', ונכדו רבי

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

'ברוך שם...'

שאלה: מדוע מוסיפים בקריאת שמע את המאמר 'ברוך שם', שאינו מופיע בפרשת 'שמע' בתורה?

תשובה: אחרי אמירת הפסוק 'שמע ישראל', כפי שהוא נאמר בקול רגיל, צריך לומר בלחש 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד', ולהמשיך בקול רגיל: 'ואהבת...'. אמרו חז"ל: "בשעה שביקש יעקב לגלות את הקץ לבניו, נסתלקה ממנו שכניה. אמר: שמה יש בכם אחד שאינו הגון? פתחו כולם ואמרו: "שמע ישראל, ה' אלוקינו, ה' אחד". כלומר: "שמע ממנו אתה, ישראל אבינו: כשם שאין בליבך אלא אחד, כך אין בליבנו אלא אחד [=כולנו מאמינים באמונה שלמה]. מיד פתח הזקן (יעקב) ואמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד [=תודה לה']. אמרו חכמים: כיצד נעשה? נאמר 'ברוך שם' - לא כתבו משה בתורה; לא נאמר - אמרו יעקב. התקינו לומר אותו בחשאי".

מקורות: פסחים נ"א. זוהר ח"ב קל"ב. רמב"ם, הלכות קריאת-שמע א"ד. טור ושולחן ערוך אורח-חיים סי"ג. ש"ע אדמו"ר הזקן שם סי"ג. ביאר הלכה שם ופסקי תשובות ס"ח, ט"ו. קצות השלחן י"ט, בבדה"ש לח.

האדמו"ר ממונקאטש והד"ר נס. "האדמו"ר נענה לבקשתי"

להקדיש ספר-התורה לזכר נספי השואה. אותו חסיד מסר את ספר-התורה לאדמו"ר ממונקאטש.

הד"ר נס הרגיש כי חובה עליו לסגור מעגל, ולהעלות את בנו לתורה בבר-המצווה שלו דווקא לספר-התורה קדוש זה, שנכתב בידי סביו הקדושים. הוא נפגש עם בן-דודו, האדמו"ר ממונקאטש, רבי משה-יהודא-לייב רבינוביץ, וביקש את הסכמתו. "האדמו"ר, ברוחב-ליבו, הסכים לכך", מספר הד"ר נס. "הסיפור הזה מוכיח כי הנאצים אמנם גדעו את חייהם של מיליוני יהודים, אבל דור ההמשך קם מן האפר וממשיך בדרך אבותיו".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020